บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ

ในสภาพปัจจุบันอุตสาหกรรมน้ำตาลภายในประเทศไทย มีสภาวะการแข่งขันและการดำเนินธุรกิจกันสูง การจะทำให้องค์กรของตัวเองมีความสามารถในการแข่งขันกันในตลาดที่สูงขึ้น การพิจารณาทางด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่ง การควบคุมปริมาณค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ การที่องค์กรมีระบบการควบคุมปริมาณการใช้พัสดุที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้องค์กรนั้น สามารถประหยัดตัวเม็ดเงินที่จมลงไปในการจัดเก็บพัสดุคงคลัง สามารถนำเงินส่วนที่จมลงไปกับการเก็บรักษาพัสดุ มาใช้หมุนเวียนในกิจกรรมด้านอื่นๆ ของโรงงานเช่น ด้านกระบวนการผลิต การจัดซื้อวัตถุดิบ หรือใช้ในการบริหารงานอื่นๆ ได้ มากขึ้น

ระบบการจัดเก็บพัสดุคงคลังถือว่าเป็นฝ่ายสนับสนุนหลักที่สำคัญของโรงงานผลิตน้ำตาล เนื่องจาก ลักษณะของโรงงานน้ำตาลเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการผลิตแบบต่อเนื่อง (Continuous Process) และมีกระบวนกรผลิตเป็นแบบตามฤดูกาล (By Season) ทั้งนี้ปัจจัยหลักที่สำคัญในกระบวนการผลิตได้แก่ อ้อย (Sugar Cane) ทำให้ลักษณะของการทำงานภายในโรงงานสามารถแบ่งรูปแบบของกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ฤดูการหีบ(ช่วงทำการผลิต) และฤดูการบำรุงรักษาเครื่องจักร ซึ่งคาบของเวลาในแต่ละช่วงจะประมาณได้ดังนี้ ฤดูการหีบ จะมีระยะเวลาประมาณ 4-6 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณอ้อยที่จะเข้าหีบในแต่ละโรงงานโดยจะเริ่มต้นประมาณเดือนธันวาคมของแต่ละปี จะทำการผลิตตลอด 24 ชั่วโมง และส่วนที่เหลือคือช่วงของการบำรุงรักษาเครื่องจักร ทั้งนี้การจัดระบบการบริหารงานการพัสดุคงคลังนั้น จำเป็นต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆของโรงงาน ให้มีความสอดคล้อง ประสานกันไปในทางที่เหมาะสม ความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะทำให้การบริหารงานระบบการจัดการพัสดุคงคลัง มีประสิทธิภาพมาขึ้นด้วย

ดังนั้นการที่หน่วยงานพัสดุของโรงงานมีความสามารถในการดำเนินงานที่ดี มีระบบการบริหารงานที่สามารถตอบสนองหน่วยงานต่างๆ ในโรงงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และลดซึ่งความสูญเสียต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บพัสดุที่มีปริมาณเหมาะสม มีพัสดุที่มีคุณภาพ

ในการพร้อมใช้งาน ไม่ใช่ว่าเก็บพัสดุซึ่งเสื่อมสภาพในการใช้งานไว้ ดังนั้นการจัดเก็บพัสดุจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยในการบริหารงานทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการบริหารระบบพัสดุคงคลังนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จะต้องทำงานไปพร้อมกันอย่างถูกต้องและสวยงาม

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อจัดการระบบด้านพัสดุคงคลังให้มีประสิทธิภาพ
(ข) เพื่อลดต้นทุนจมที่เกิดจากด้านการจัดเก็บพัสดุคงคลังของโรงงาน
(ค) เพื่อให้ระบบการบำรุงรักษาเชิงป้องกันมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
(ง) เพื่อให้โรงงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงงานอื่นในกลุ่มได้

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการศึกษาข้อมูลปัจจุบัน ของระบบการจัดการพัสดุ โดยพิจารณาเฉพาะแผนกพัสดุของโรงงานน้ำตาลของโรงงานกรณีศึกษา และทำการศึกษาข้อมูลของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่จำเป็นมาใช้ในการดำเนินงานวิจัย

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

งานวิจัยชิ้นนี้มีขั้นตอนดำเนินงานที่สำคัญดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
(ข) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางด้านพัสดุคงคลังของโรงงานกรณีศึกษา
(ค) ศึกษาผลกระทบของปัญหาระบบพัสดุคงคลังปัจจุบัน
(ง) ศึกษาผลกระทบของปัญหาการขาดระบบบำรุงรักษาเชิงป้องกันในปัจจุบัน
(จ) เสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการจัดการพัสดุคงคลัง
(ฉ) จัดทำการวัดผลการปรับปรุง โดยการลดปริมาณพัสดุคงคลัง และสามารถตอบสนองการบำรุงรักษาเชิงป้องกันได้
(ช) สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
(ซ) จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยชิ้นนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับที่สำคัญดังต่อไปนี้

(ก) มีระบบการจัดการทางด้านพัสดุคงคลังที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

(ข) สามารถประหยัดต้นทุนที่เกิดจากการจัดเก็บทางด้านพัสดุคงคลัง

(ค) เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารระบบพัสดุคงคลัง

(ง) ลดปริมาณการเกิดพัสดุคงคลังที่ไม่เคลื่อนไหว (Dead stock)

(จ) สามารถเป็นต้นแบบเพื่อใช้ในการประยุกต์ใช้สำหรับโรงงานน้ำตาลอื่นที่สังกัดอยู่ในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย